

Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen, revidering

Förslag till bygg- och miljönämndens beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Förslag till reviderad taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen fastställs att gälla från och med 1 januari 2021.

Ärende

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag på reviderad taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen. Taxeförslaget är utformat med stöd av Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) modell för behovsstyrd taxa inom miljöbalkens område.

Förslaget till reviderad taxa består av tre delar;

- Taxebestämmelser som innehåller principerna för hur taxan ska tillämpas
- Bilaga 1 med avgift för prövning, anmälan och viss tillsyn
- Bilaga 2 med fasta årliga tillsynsavgifter

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att förslag till reviderad taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen fastställs.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen, revidering, 2020-10-22

Bilaga 1 - Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen

Bilaga 2 - Taxebilaga 1

Bilaga 3 - Taxebilaga 2

Bakgrund

Bygg- och miljönämnden har gett Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över nämndens taxor. Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen, fastställdes 2015. Sedan dess har det gjorts förändringar i lagstiftningen som gör att taxans bilagor inte är helt och hållet uppdaterade. Därutöver har Sveriges Kommuner och Regioner utarbetat en ny modell för miljöbalkstaxa. Med utgångspunkt från SKR:s modell har förvaltningen tagit fram ett förslag till reviderad taxa.

SKR:s taxemodell

Bygg- och miljönämndens befintliga taxa följer SKR:s tidigare modell för miljöbalkstaxa, som var risk- och erfarenhetsbaserad. Taxan är detaljerad, med många avgiftsnivåer och olika typer av risktillägg.

Den nya taxemodellen är i stället behovsstyrd. SKR har tagit fram modellen i samarbete med ett antal kommuner, Linköping var en av de kommuner som ingick i arbetsgruppen. Därutöver har referensgrupper med representanter från näringslivet och centrala vägledande myndigheter lämnat synpunkter på SKR:s modell.

Principen i modellen är att det samlade tillsynsbehovet för en bransch bedöms och ligger till grund för tillsynstiden som sedan multipliceras med timavgiften. Modellen har färre valmöjligheter eftersom tidigare upplägg med undernivåer inom branscher och riskpoäng har tagits bort. I den nya taxan används schabloner i stället för att styra på detaljnivå. Det likriktar bedömningarna och ger en mer transparent och förutsägbar taxa som är lättare att förstå.

Den behovsstyrda taxan kopplar samman statlig och kommunal taxekonstruktion. Det innebär att större prövningspliktiga, så kallade A- och B-verksamheter, ges samma tillsynsbehov oberoende av om de har statlig eller kommunal tillsyn.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen ser många fördelar med att använda den taxemodell som SKR har tagit fram. En stor fördel är att taxan och tillämpningen av taxan blir likartad i landet. Det är många kommuner som har infört, eller avser att införa, den behovsstyrda taxan. En likvärdig taxa är till exempel något som efterfrågas av näringslivet. Det ger också möjlighet att jämföra nivåer mellan kommuner.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens beredning av reviderad taxa

Inför arbetet med revideringen av taxan deltog förvaltningen under 2019 i ett projekt om SKR:s behovsstyrda taxa som drevs av MÖTA (samverkan mellan miljökontoren i Östergötland). Projektet syftade till samsyn i länet.

Taxemodellen diskuterades och tillämpningsförslag togs fram. Projektet genomförde en gemensam workshop.

Utöver samarbetet i länet har förvaltningen inhämtat information om hur andra kommuner har tillämpat taxemodellen. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har deltagit i seminarier som SKR har arrangerat och även diskuterat enskilda frågeställningar med SKR.

Förslag till ny taxa

Taxeförslaget består av tre delar;

- Taxebestämmelser som innehåller principerna för hur taxan ska tillämpas
- Bilaga 1 med avgift för prövning, anmälan och viss tillsyn
- Bilaga 2 med fasta årliga tillsynsavgifter

Taxebestämmelser

De föreslagna taxebestämmelserna överensstämmer i stora drag med taxebestämmelserna i nuvarande taxa. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag går i linje med det förslag SKR har tagit fram. Vissa redaktionella förändringar görs i förhållande till nuvarande taxa, främst för att förtydliga formuleringar. SKR:s nya modell innehåller dock två lite större förändringar som också finns med i förvaltningens förslag till taxebestämmelser. Det berör verksamheter med årlig avgift och gäller möjligheten att anpassa tillsynsbehovet för verksamheter med flera delverksamheter samt tillägg för verksamheter som berörs av industriutsläppsdirektivet.

Enligt nuvarande taxa betalar en verksamhet med flera delverksamheter i olika branscher, full avgift för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna. Den nya taxemodellen är konstruerad så att en verksamhet som berörs av tre eller fler olika verksamhetsgrupper ska betala en avgift som motsvarar timmarna från verksamhetsgruppen med det högst angivna timantalet, med ett tillägg om 25 procent.

SKR:s modell föreslår ett nytt tillägg för verksamhet som berörs av industriutsläppsdirektivet. Det berör ett tiotal verksamheter i Linköping. Dessa verksamheter regleras av speciallagstiftning som kräver extra tillsynstid. Det är därför motiverat med tillägg för utökad tillsynsbehov. SKR föreslår ett extra tillägg på 20 timmar för varje anläggning som berörs av direktivet. Det anser förvaltningen är alltför högt och inte motiverat. MÖTA har i stället tagit fram en konstruktion där tillägget till den årliga tillsynsavgiften är 30 procent på verksamhetens grundavgift, dock max 10 timmar. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår denna konstruktion i Linköping.

Taxebilaga 1

Taxebilaga 1 innehåller avgifter för prövning, anmälan och viss tillsyn. Utifrån respektive ärendes komplexitet och den arbetsinsats ärendet kräver, anges behovet i fyra olika nivåer enligt SKR:s förslag.

Avgiftsnivå	Definition av arbetsinsats	Tidsåtgång
Avgiftsnivå 1	Endast bekräfta handlingarna	2 tim
Avgiftsnivå 2	Göra bedömning via skrivbordet	4 tim
Avgiftsnivå 3	Göra bedömning på plats	8 tim
Avgiftsnivå 4	Komplexa ärenden, eller ärenden som inte är möjliga att schablonisera	Timavgift

SKR ger inget förslag på tidsåtgång, men förvaltningens förslag överensstämmer med det förslag MÖTA har tagit fram.

Taxebilaga 2

Taxebilaga 2 innehåller verksamheter som föreslås ha fast årlig avgift. Verksamheterna är grupperade utifrån prövningsnivå.

A- och B-verksamheter kräver tillstånd. Dessa verksamheter har i ursprungsläget länsstyrelsen som tillsynsmyndighet men Linköpings kommun har övertagit tillsynen av ett 30-tal verksamheter. I de fall länsstyrelsen har tillsynen över dessa anläggningar fastställs avgiften och därmed tillsynsbehovet, i Förordning om avgifter för prövning och tillsyn. SKR:s taxemodell föreslår att samma beräkning av tillsynsbehovet tillämpas även i den kommunala taxan för att på så sätt öka likriktningen. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag följer modellen.

C-verksamheter (miljö) och H-verksamheter (hälsoskydd) ska anmälas till kommunen. I Linköpings kommun finns det cirka 180 C-verksamheter och cirka 340 H-verksamheter. För dessa verksamheter beräknas den fasta årsavgiften utifrån vilket tillsynsbehov kommunen bedömer att de olika branscherna har i kategorierna, högt, normalt eller lågt tillsynsbehov. Varje nivå ger ett av SKR förutbestämt antal timmar. Behovet bedöms utifrån branschens reglering i lagstiftning, komplexitet, påverkan på miljö och hälsa samt tidigare erfarenhet av branschen. Utifrån dessa bedömningsgrunder har förvaltningen bedömt behovet för respektive bransch.

U-verksamheter (miljö) och UH-verksamheter (hälsoskydd) är inte anmälningspliktiga, men många av dessa verksamheter är i behov av

regelbunden tillsyn. SKR:s modell öppnar upp för kommunen att antingen välja att ta ut fast årlig avgift utifrån nivåerna högt, normalt eller lågt, alternativt att debitera timavgift i efterhand. För verksamheter som är i behov av tillsyn relativt ofta, ser förvaltningen flera fördelar med att ta ut en fast avgift i stället för debitering i efterhand. Bland annat blir avgiften mer förutsägbar och jämnare fördelad för företagaren och de administrativa kostnaderna minskar.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår fast årlig avgift för verksamheter som har ett tillsynsbehov med besök var tredje år eller oftare. Verksamheter som får besök mer sällan debiteras timavgift i efterhand. Det innebär att det kommer bli färre verksamheter som berörs av fast årlig avgift i jämförelse med nuvarande taxa.

Både när det gäller tillämpningen av taxebilaga 1 och 2 kommer bygg- och miljönämnden ha möjlighet att sätta ner avgiften i enskilda fall, om det verkliga tillsynsbehovet inte motsvarar taxans nivå.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att förslaget till reviderad taxa bidrar till ökad transparens och därmed även ett gott företagsklimat, särskilt eftersom den reviderade taxan är betydligt enklare än nuvarande taxa. Taxan kopplar också ihop den kommunala taxan med motsvarande statlig taxa, vilket innebär att det inte är någon skillnad om en verksamhet har kommunal eller statlig tillsyn.

Förvaltningen har under många år arbetat aktivt med den uppsökande verksamheten hos de verksamheter som betalar årlig tillsynsavgift, vilket innebär att företagen får den tillsyn de har betalat för.

Ekonomiska konsekvenser

Totalt sett kommer den föreslagna taxan att generera något ökade intäkter inom miljöområdet. Inom hälsoskydd kommer intäkterna vara ungefär i nivå med nuvarande taxa.

Förslaget till ny taxa kommer alltså inte innebära någon stor ekonomisk förändring, men kommer att generera en viss intäktsökning, vilket medför en något ökad avgiftsfinansieringsgrad. Intäktsökningen innebär inte att avgifterna överstiger kommunens självkostnad på området.

Kommunala mål

Ett företagsamt Linköping

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Reviderad taxa ger ingen påverkan på jämställdhet.

Samråd

Samråd har skett med Juridikenheten som tillstyrker förslaget till beslut.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen

Paul Håkansson

Leif Lindberg

Beslutet skickas till:
Bygg- och miljönämnden
Miljökontoret
Ekonomichef, Damir Foric
Kommunkansliet (styrdokument)